

Norske leger mot atomvåpen

Tilsynskonferansen for
Ikke-spredningsavtalen i New York

Åpning av Nobels Fredssenter

Kurs i freds- og helsearbeid i Tromsø

Norsk avdeling av *International Physicians
for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)*

Tilsynskonferansen om Ikke-spredningsavtalen ga ikke de resultater vi håpet - hva nå?

Tordis Sørensen
Høifødt
Leder

Tilsynskonferansen for ikke-spredningsavtalen har pågått i New York i fire uker i mai og er akkurat avsluttet. Forut for konferansen var det mye usikkerhet og bekymring for at avtaleverket skulle smuldre hen, og at det videre skulle bli en mer ukontrollert spredning og utvikling av nye atomvåpen.

Folk verden over har vært mobilisert gjennom kampanjen "Ordførere for fred" ledet av ordføreren i Hiroshima, Tadatoshi Akiva. 144 norske ordførere sluttet seg til kampanjen og var også representert i New York. En rekke NGOer har deltatt aktivt i New York, derav mange fra IPPNW grupper. NLA har vært representert ved Christin Mørup Ormhaug som i dette medlemsbladet forteller om sine inntrykk fra konferansen.

Verdenssamfunnet klarte ikke å forenes om noe substansielt sluttokument i forhold til videre nedrustning og ikke-

spredning av atomvåpen. Mye av tida ble brukt til drøfting av dagsorden og prosedyrestrid. Gjennom slike debatter kan man effektivt trenere diskusjon om hva dette egentlig dreier seg om. Flere land tok del i en slik taktikk, kanskje med ulike agendaer, men det er ingen tvil om at USA også denne gang spilte en aktiv rolle for å sabotere felles beslutninger om ikke-spredning og nedrustning.

Mange delegasjoner dro hjem frustrerte og sinte og uttrykte også dette mot slutten av konferansen, for eksempel Canada. Norge hadde et aktivt forarbeid både med andre land og NGOer, men hva slags rolle hadde Norge egentlig under konferansen? Stine Rødmyr fra Nei til atomvåpen sier noe om dette i sitt innlegg.

Hva nå?

Diskusjonene er allerede i gang om hvilke strategier som vil være virksomme i det videre arbeidet for ikke-spredning og nedrustning av atomvåpen. Noen har tatt fram erfaringer fra arbeidet med forbud mot landminer. Den såkalte Ottawa-prosessen ble drevet fram av NGOer og en liten gruppe land på siden av FN-systemet og fikk i løpet av kort tid avgjørende innflytelse og gjennomslagskraft i verdenssamfunnet.

Ca. 480 amerikanske atombomber for fly er fortsatt utplassert i Europa, noe mange tolker som et brudd på ikke-spredningsavtalen. I forbindelse med tilsynskonferansen tok politiske røster i Tyskland og Belgia til orde for tilbaketrekning av disse våpnene slik også Stortingsrepresentant Lars Rise (Krf) gjorde under interpellasjonsdebatten om ikke-spredningsavtalen i Stortinget 26.april. Dette ville være et tillitskapende trekk som kunne bidra til nedrustning på russisk side.

Det er viktig med ettertanke og refleksjon når veien videre skal stakes ut.

Kofi Annan skrev i International Herald Tribune 30.05.05: "La meg være tydelig: At tilsynskonferansen mislyktes i å oppnå enighet, bryter ikke ikke-spredningsregimet. De fleste land som er en del av avtalen ser nødvendigheten av den. Men det er brudd i alle de tre pilarene i avtalen, ikke-spredning, nedrustning og fredelig bruk av nukleær teknologi, og alle disse trenger umiddelbar reparasjon".

I våre strategidiskusjoner videre må vi være åpne, kreative og utholdende.

Ha en god sommer!

Flytteplaner?

Dersom du i den nærmeste fremtid kommer til å endre adresse, vennligst gi beskjed til NLA-medlemsarkiv v/ Cecilie Bredrup, Postboks 50 Kronstad, 5819 Bergen, eller via e-post: cecilie.bredrup@helse-bergen.no

Navn: _____

Nåværende adresse: _____

Ny adresse: _____

Fyll ut denne slippen og send den til medlemsarkivet. (Dersom du ikke ønsker å klippe i bladet er det selvsagt mulig å kopiere denne notisen.)

Medlemsbladet for
Norske leger mot atomvåpen

ISSN 0808 2111

Redaksjonen:
Trygve Berge og Torbjørn Hugo

Adresse:
Selvbyggerveien 84
0591 OSLO
Tlf: 21699261/97151951
e-post: trygve.berge@studmed.uio.no

Layout: Guru Reklame

NLAs sekretariat:
Leder:
Tordis Sørensen Høifødt
Avd. for Psykiatrisk forskning og
fagutvikling, UNN, 9291 Tromsø
Tlf 77627535, fax 77627530
Priv. Kveldstuav. 7, 9013 Tromsø
Tlf. 77699873(p), 95934119 (mobil)
e-post: tordis.hoifodt@unn.no

IPPNW Central Office
727 Massachusetts Avenue
MA 02139-3323, USA
Tlf. 617-868-5050, fax 617-8682560
E-mail: ippnwbos@ippnw.org
Ex.dir. Michael Christ: mchrist@ippnw.org

NLAs hjemmeside:
www.legermotatomvapen.no

IPPNWs hjemmeside: www.ippnw.org

Medlemskontingent, priser:
Leger: 300,-
Studenter: 100,-
Postgirokonto: 30601767089

Er du ikke medlem? Ta kontakt med
medlemsregisteransvarlig Cecilie
Bredrup cecilie.bredrup@helse-bergen.no
eller redaksjonen

Trykkes av Allkopi, C. Sundts gate 36,
Bergen, i 1200 eksemplarer.

*Forsidebilde: IPPNW-medlemmer under
demonstrasjon i New York 1. mai 2005.*

Innhold

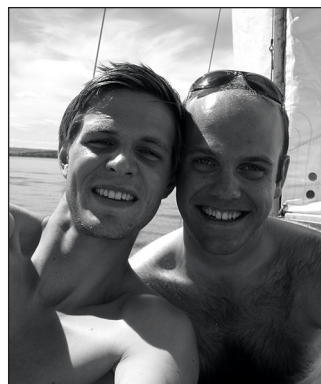
<i>Tilsynskonferansen for ikke-spredningsavtalen i New York</i>	<i>side 4</i>
<i>Norges standpunkter</i>	<i>side 6</i>
<i>Norge på Tilsynskonferansen - høy eller lav profil?</i>	<i>side 8</i>
<i>NPT action alert 2005</i>	<i>side 9</i>
<i>Interpellasjonsdebatt om Ikke-spredningsavtalen foran Tilsynskonferansen 2005</i>	<i>side 10</i>
<i>Nobels Fredsenter åpnet 11. juni!</i>	<i>side 12</i>
<i>Peace, Health and Medicalwork i Tromsø</i>	<i>side 13</i>
<i>Partikulære effekter av utarmet uran</i>	<i>side 14</i>
<i>IPPNW og veien videre</i>	<i>side 16</i>
<i>From Russia with love</i>	<i>side 17</i>

Stadig nye omgivelser..

Redaksjonen har tatt turen til Mjøsas bredder for å redigere årets sommernummer i litt mer fredelige omgivelser enn hva storbyen kan by på. Redigering på nattestid har blitt avløst av seiltur på dagtid, uten at det ene har gått ut over det andre. Håper vi.

Vi har klistret inn et lite minne fra en blikkstilte mjøsbredde, og håper dere kan bli fristet til å ta turen oppover hedmarken i sommer. Og kanskje stikke innom både hedmarksmuseet og det berømte jernbanemuseet som den stolte mjøsbyen har å skilte med. Badevannet er fremdeles litt underkjølt, men på den positive siden så finnes her ingen brennmaneter!

Vi forsøker vel egentlig bare å ønske dere alle en riktig god sommer. Nyt den godt, med alt hva den har å by på, og finn inspirasjon for nye spennende og nyttige artikler og reportasjer for vårt neste nummer.

Bladet du nå holder i hånden, er i stor grad preget av reportasjer og analyser fra tilsynskonferansen for Ikke-spredningsavtalen (NPT) i New York i mai i år. En gruppe i NLA ser for tiden på dokumentasjon for skadevirkninger av utarmet uran, og en interessant artikkel om dette blir presentert. God lesning og god sommer!

Tilsynskonferansen for ikke-spred

Årets tilsynskonferanse (Review Conference) gikk av stabelen i New York fra 2. til 27. mai. Norske NGOer var representert med Stine Rødmyr fra Nei Til Atomvåpen, i tillegg til undertegnede som var der fra 5. til 11. mai.

Christin Ormhaug
Styremedlem, NLA

Kort sagt var konferansen en fiasko. Delegatene kom ikke i gang med substansielle forhandlinger før midtveis i den andre av fire uker, og klarte såvidt å forhandle seg fram til et tannløst sluttokument man kunne enes om. Det er absolutt ikke slik man kommer nærmere målet om full atomnedrustning.

Bakgrunn for avtalen

NPT-avtalen trådte i kraft i 1970 etter at den var ratifisert av et tilstrekkelig antall stater, og er i dag den viktigste internasjonale avtalen vi har om atomnedrustning. I avtalen forplikter ikke-atomvåpenstater seg til å fortsatt avstå fra å skaffe slike våpen, til gjengjeld skal de få hjelp til å benytte kjernekraft til fredelige formål, og atomvåpenstatene forplikter seg til å ruste ned. Hvert femte år har man en tilsynskonferanse slik man hadde i år, der avtalen åpnes for reforhandling. Innimellom disse møtene har man såkalte forberedelseskonferanser for å sette dagsorden og avklare posisjoner i noen av spørsmålene, slik at ikke alt skal diskuteres fra grunnen av hvert femte år.

I 1995 valgte man å forlenge avtalen i ubegrenset framtid (indefinitely), og i 2000 ble det i sluttokumentet for avtalen lagt fram 13 konkrete steg på veien mot full atomvåpennedrustning. Vi i NGOene som jobber for nedrustning var blant de som var veldig fornøyd med sluttokumentet fra 2000, og vi har sett på det som svært viktig å beholde.

Årets konferanse

I år møttes statene uten å ha en klar dagsorden, siden man ikke hadde lyktes i å bestemme dette under fjorårets forberedende konferanse. Man måtte dermed starte forhandlingene uten et fastlagt

program, og tautrekking om dette skulle vise seg å bli helt ødeleggende for diskusjonene. I tillegg hadde USA på forhånd gått klart ut og sagt fra at man mente sluttokumentet fra 2000 bare var „historisk“, i betydningen ikke lenger relevant for dagens verdenssituasjon. Dette hadde de ikke minst bidratt til selv, ved å bryte noen av løftene fra 2000 (men det er også verdt å nevne at de andre atomvåpenstatene avtalen omfatter også slipper lett unna forpliktelsene sine, så lenge USA går åpent i mot videre nedrustning). USAs standpunkt er at ikke-spredning nå er viktigere enn videre nedrustning, mens vi i NGOene holder knallhardt på at disse to tingene henger nøye sammen.

På forhånd var det ventet at statene ville diskutere blant annet oppfølging av nedrustningsforpliktelsene sine, ikke-spredning (herunder Irans planer med atomteknologien de har), og hvordan utmelding av avtalen skal foregå (Nord-Korea har offisielt trukket seg fra avtalen, men dette er ikke helt godkjent av de andre NPT-medlemmene). Andre aktuelle temaer var negative sikkerhetsgarantier, transparens og rapportering, opprettelse av et permanent sekretariat for avtalen, og eventuelt en konvensjon mot atomvåpen.

Veldig lite av dette ble under konferansen tatt opp på en måte som realistisk kunne lede til endringer og bindende avtaler.

Norge hadde på forhånd varslet at man ville holde en høy profil under årets møte. For en vurdering av den norske innsatsen, se Stine Rødmyrs innlegg i dette bladet.

Konferansen startet med tautrekking om programmet for komiteene delegatene deles inn i. Da det etterhvert ble enighet om dette, var det uenighet om

hva presidenten skulle si som innledning til adopteringen av programmet. Egypt holdt lenge på at man måtte si at årets konferanse skulle „ta i betraktning“ tidligere års utkomme. Dette er diplomatspråk for å si at sluttokumentet fra 2000 fortsatt er viktig. Andre stater (med USA i spissen) mente det holdt å si at man skulle forhandle „i lys av“ tidligere utkomme. Man fikk etterhvert den absurde situasjonen at mange stater egentlig var enige med Egypt, men ville at de skulle gi seg slik at man kunne komme igang med noen forhandlinger i det hele tatt. Den respekterte presidenten for årets konferanse, brasilianske Sergio Duarte, så mer og mer sliten ut ettersom alle hans forsøk på å komme til enighet strandet.

Da Egypt så ga seg på dette punktet gikk de over til å kreve flere sesjoner i en underkomite for å behandle Midtøsten-spørsmål, siden de er bekymret for Israels atomvåpen. Dette taktikkskiftet fikk dem til å virke temmelig useriøse.

Da man etterhvert kom igang med forhandlinger var to og en halv av fire uker gått, og det var for kort tid igjen til å forhandle fram noe substansielt i noen av de tre komiteene. Alle lederne for underkomiteene måtte levere dokumenter som det ikke var enighet om. Det siste man slåss om å få til var et felles sluttokument, og det gikk bare såvidt. Representanter fra Non-Aligned Movement holdt lenge på at en referanse til 2000-dokumentet måtte inn, men fikk ikke dette gjennom her heller. Egypt har sammen med USA og Iran blitt gitt mye av skylden for at det hele ble slik en fiasko, fordi de alle har stått sterkt på egne krav uten å tenke på helheten. Dermed fislet årets konferanse ut uten noe interessant resultat å vise til.

NGOenes innlegg under konferansen

I motsetning til den nesten tomme salen

Åpningsavtalen i New York

mens de offisielle delegasjonene holdt sine innlegg, ble det meldt om full sal og høy stemning da NGOene holdt sin presentasjon 11. mai. Organisasjonene hadde tre timer til disposisjon i det offisielle programmet, og brukte dem til å holde nøye gjennomarbeidete innlegg om blant annet NATOs atomvåpen, de medisinske og økologiske konsekvensene av atomvåpenmakt, transparens og manglende oppfølging av atomstatenes nedrustningsforpliktelser. Hibakushaer (overlevende fra angrepene på Japan i 1945), Mayors for Peace og ungdom holdt egne innlegg, og ulike urinnvåneres perspektiv ble også ivaretatt. Vår egen Xanthe Hall fra IPPNW Tyskland holdt åpningsinnlegget, med fokus på at full atomnedrustning er den eneste farbare vei framover.

Andre NGO-aktiviteter

Som vanlig var det fullt program med workshops og NGO-presentasjoner parallellt med møtene for de offisielle delegatene. I år hadde vi fått spesielt dårlige betingelser, med bare ett knøttlite møterom for de nesten 200 påmeldte NGOene, med dårlig lufting på toppen av det hele. Likevel ble det holdt et variert program, med sjansen til å møte andre som er spesielt interessert i ungdoms engasjement, våpen i verdensrommet, utarmet uran, psykologiske aspekter ved atomvåpen og mye, mye mer. Vi fikk også uoffisielle briefinger om konferansens framdrift av diplomater fra blant annet Kina og Mexico. I tillegg var det årsmøte både for Abolition 2000 globalt og for den europeiske delen.

På mange måter er det hyggelig å komme til NPT-konferansen som medlem av IPPNW. Vår organisasjon har en ganske høy profil internasjonalt, ikke minst på grunn av innsatsen til folk som John Loretz og Xanthe Hall. Det er som regel mange andre medlemmer

“Har du tenkt på hva som ville skje om en atombombe traff Manhattan?” Medisinstudent Jenny Immerstrand fra Sverige på Times Square, som del av Target X-prosjektet. (Foto: John Loretz, IPPNW)

som kommer, og i år var IPPNW godt synlig på mange av møtene, i tillegg til å holde en egen workshop om Nuclear Weapons Inheritance Program. Studenter fra forskjellige land hadde Target X-sesjoner på Times Square, der de stilte seg opp i hvite frakker og spurte forbipasserende om de hadde tenkte på konsekvensene hvis Manhattan skulle rammes av en atombombe.

Avtalen videre

Det er vanskelig å skulle si akkurat hvilke konsekvenser årets mangel på enighet vil ha videre. På lengre sikt er det imidlertid klart at NPT-konferansene vil miste noe av sin relevans hvis den ikke kan brukes som forum for å diskutere reelle endringer. Marerittet er at de ender opp som Conference of Disarmament i Geneve, som i mange år har vært blokkert av uenighet. Der møter diplomatene nå såvidt opp, fordi de vet at ingenting vil skje likevel. Kofi Annan har nettopp kommet med en

utfordring til alle stater om å fortsette atomvåpenforhandlinger til høsten. Dette temaet er for viktig til at vi bare kan la det dø i stillhet.

Anbefaler andre å reise

På tross av det magre offisielle utbyttet av årets konferanse, vil jeg sterkt anbefale andre å dra neste gang. Det er veldig spennende å se hvordan disse møtene faktisk foregår, og man får et mye bedre innblikk i hvordan avtalen fungerer og hva som er dagsaktuelle temaer. Selv har jeg lært mye både om avtalens innhold og utforming. Man knytter verdifulle kontakter både med IPPNW internasjonalt og andre NGO-er, og det kan være verdifullt å ha når man av og til føler at det bare er en liten håndfull som er opptatt av dette temaet.

For mer informasjon:

www.reachingcriticalwill.org

www.acronym.org.uk

Norges standpunkter

Til denne Tilsynskonferansen hadde norsk UD laget både en rapport og et posisjonspapir. I tillegg sto Norge, sammen med forskjellige grupper av andre land, som forslagsstillere for til sammen 11 arbeidspapirer.

Stine Rødmyr
nestleder Nei til Atomvåpen

Slik alle land i utgangspunktet er forpliktet til, la Norge for det første fram en rapport om hvilke tiltak Norge har gjennomført for å oppfylle artikkel VI i Ikke-spredningsavtalen, med fokus på handlingsplanen med de 13 praktiske stegene for atomnedrustning som ble vedtatt på Tilsynskonferansen i 2000. For første gang omfatter Norges rapport alle de 13 punktene, også punktet om å redusere operasjonell status (alarmberedskapen) for atomvåpen (ofte kalt de-alert). Med dette viser norsk UD at man tar forpliktelsene på alvor og det sender et signal til de atomvåpenstatene som unnlater å rapportere på alle punkter.

En justert versjon av fjorårets NATO3-papir (NPT/CONF.2005/WP.35) samlet i år støtte fra 7 NATO-land: Belgia, Litauen, Nederland, Norge, Spania, Polen og Tyrkia. Dere kan lese mer om dette arbeidspapiret i NTA-avis 3/2003 og 2/2004 (se www.neitilatomvapen.no/avisene.htm). Det er lite nytt i dette dokumentet, men det er positivt at landene holder fast ved at en avtale om stans i produksjonen av spaltbart materiale må

inneholde mekanismer for verifisering. USA presser på for å unngå slike mekanismer og dette er et av de punktene som kunne ha blitt svekket da NATO3 ble utvidet til NATO7. Her bør vi sørge for at de norske diplomatene fortsatt har solid støtte hjemmefra.

Det eneste nye med hensyn til nedrustning er et punkt med støtte til styrkingen av atomvåpenfrie soner og utvidelse til andre regioner i verden. Slike soner er viktige skritt på veien mot en atomvåpenfri verden, men det er visst ennå langt fram før NATO-land tør å nevne atomvåpenfrie soner i Europa, om enn som et langsiktig mål.

Norges eget posisjonspapir med tittelen "NPT - a dynamic instrument and core pillar of international security" (NPT/CONF.2005/WP.23) ble lagt fram i generaldebatten 18. mai. Posisjonspapiret bruker mye av det samme språket som NATO7-papiret, men på en del punkter om ikke-spredning er posisjonspapiret tydeligere. Det foreslås blant annet:

- å gjøre IAEAs utvidede safeguards-avtale og tilleggsprotokoll obligatoriske;
- å finne pragmatiske måter å engasjere de tre "utenforlandene" (India, Israel og

Pakistan) i ikke-spredningssamarbeid på, (samt oppfordre dem til å slutte seg til nedrustningsforpliktelsene);

- et moratorium for utvikling av nye brenselssyklus-systemer (nuclear fuel cycle systems) inntil man får til en avtale om dette;
- et moratorium for produksjon og bruk av høyenriktet uran (HEU) i sivil sektor, med totalforbud som det langsiktige målet;
- å videreutvikle tiltak som gjør det ufordelaktig å trekke seg fra avtalen;
- å opprette et fast byrå til avtalen som arrangerer årlige, formelle møter for partene i avtalen;
- å åpne for at partene i avtalen kan behandle brudd på avtalen og at byrået kan innkalle til spesialmøter ved kriser;

Da fire norske ordførere fra nettverket Ordførere for fred møtte statssekretær Odd Jostein Sæter 19. mai, nevnte han forslaget om redusert bruk av HEU som et av de nye norske initiativene i forbindelse med Tilsynskonferansen. Dette er et forslag som opprinnelig kom fra IAEA-As generaldirektør ElBaradei. Norge la fram et papir om dette i hovedkomité III (NPT/CONF.2005/MC.III/WP.5) hvor Island, Litauen, Sverige og Østerrike tegnet seg som medforlagsstillere. Forslaget samlet en del støtte, også fra USA, men det provoserte nok land som allerede bruker HEU, for eksempel Russland.

Norge var, som ved tidligere Tilsynskonferanser, med på forslagene fra G10 (Australia, Østerrike, Canada, Danmark, Ungarn, Irland, Nederland, New Zealand, Norge og Sverige). G10 ble mer markert i år, antagelig fordi New Agenda Coalition slet med intern uenighet, men mesteparten av forslagene gikk på ikke-spredning og fredelig bruk av atomteknologi. Forslagene var ikke kontroversielle og hensikten var å foreslå tekst som kunne danne grunnlag

Dr. Helen Caldicott om medisinske effekter av atomenergi, under en NGO-presentasjon på tilsynskonferansen i New York. (foto: John Loretz, IPPNW)

for konsensus på konferansen. Det eneste forslaget fra G10 som omhandlet nedrustningstiltak var arbeidspapiret om Prøvestansavtalen (CTBT). Australia og resten av G10 fikk (som fortjent) mye ros, da de la fram dette forslaget. Men det er ikke noen stor belastning for USAs allierte å konfrontere supermakten på dette området. USA har godtatt at de står alene i sin motstand mot Prøvestansavtalen og de kan fint leve med at deres allierte er sterkt uenige.

Da det var 7 dager igjen av konferansen dukket det opp et mystisk, anonymt papir med tittelen "Utkast: Resultat av Tilsynskonferansen 2005".

Det så ut som et utkast til et sluttokument i form av en 10-punktsdeklarasjon og det var mye spekulasjon rundt hvor "The Secret Paper" kom fra, om det var lekket med vilje, og om det var et forsøk på å komme i forkjøpet av, bidra til, eller rett og slett trylle fram et konsensusprodukt for denne Tilsynskonferansen.

Etter hvert har vi skjønnet at det var

IPPNW Co-President Ron McCoy taler til fredsaktivister i Central Park, New York 1. mai 2005. (Foto: Klas Lundius, SLMK)

Norges hovedforhandler Kjetil Paulsen (viseformann i redaksjonskomiteen for sluttokumentet) som distribuerte dette dokumentet. Det oppsummerer det som kom ut av Norges konsultasjoner i forkant av konferansen og kunne ha vært til nytte for redaksjonskomiteen. Problemet var imidlertid at konferansen ikke kom i nærheten av å forhandle om et sluttokument. Papiret er svakere enn Norges offisielle posisjon og Norge

kunne derfor ikke stå som forslagsstiller, men det viser hvor langt man kunne vært villig til å strekke seg for å få til konsensus.

Her finner dere de offisielle dokumentene fra konferansen: www.un.org/events/npt2005/documents.html
"The Secret Paper" finnes bare her: www.reachingcriticalwill.org/legal/npt/RevCon05/nonpapers

Europeisk IPPNW-møte 2005 i Aubagne i Frankrike fredag 28. til søndag 30. oktober

Bjørn Hilt

Regional visepresident for Europa

Årets europeiske IPPNW-møte arrangeres i Aubagne i nærheten av Marseille av en lokal komite ledet av kollega Yves Perrin-Toinen. Vi har sammen fått til et bra program med flere innlegg og workshops om bl.a. atomvåpenfrie

soner, studentaktiviteter, Midt-Østen og mye annet. Rimeligvis blir også europeiske IPPNW spørsmål diskutert. For nærmere informasjon se vennligst www.ippnw-europe.org, hvor program og andre detaljer, samt påmeldingsskjema finnes under "events". Interesserte kan også henvende seg til meg. Husk at frist for bestilling av "rimelig" hotell

er 15. september og frist for ordinær påmelding er 20. september. Møtet er åpent for medlemmer av IPPNW og ev ledsagere. Arrangørene håper at mange fra flest mulig land vil komme sammen i Aubagne en fin høsthelg for fred og nedrustning.

Norge på Tilsynskonferansen - høy eller lav profil?

Knapt en uke før Tilsynskonferansen var utenriksminister Jan Petersen (H) i Stortinget for å redegjøre for hva Regjeringen ville gjøre for å sikre et godt resultat av konferansen. Spørsmålet var stilt som en interpellasjon fra lederen i Utenrikskomiteen, Thorbjørn Jagland (Ap). Mange av tiltakene som er nødvendige for å redde Ikke-spredningsavtalen på lengre sikt har Regjeringens støtte. De norske diplomatene var ganske aktive både før og under konferansen med hensyn til å fremme forslag på vegne av Norge og sammen med andre. Men det er ikke det samme som å ha en "høy profil" slik Petersen kunngjorde i Stortinget.

Stine Rødmyr
nestleder Nei til Atomvåpen

Etter vår mening må land som skal ha en høy profil ha minst én representant fra høyt politisk nivå i delegasjonen under mesteparten av konferansen. Petersen holdt Norges hovedinnlegg, men det mistet nok noe av sin betydning når det måtte utsettes en uke for å passe med Petersens program. Da var konferansen allerede inne i sin første krise og Petersen snakket til en nesten tom konferansesal. I tillegg var han bare i New York én dag, mens et land som New Zealand var representert med sin nedrustningsminister under hele konferansen. Selv om Petersen var forhindret fra å komme til åpningen og delta på hele konferansen, så kunne man ha sendt statssekretær Kim Traavik, en som er godt inne i dette saksfeltet. Det burde også vært stortingrepresentanter i Norges delegasjon for å sikre kontakten med de folkevalgte.

Mange håpet at Norge skulle være brobyggere på denne konferansen, men vi har ikke inntrykk av at Norges delegasjon drev noe aktivt diplomati overfor problemland som USA og Egypt. Det begrenset seg visst til en lunsj som delegasjonen arrangerte den ene dagen Petersen var til stede. Når det gjelder Vestgruppen, den ene av tre regional grupper som brukes for å avklare prosedyrespørsmål, var denne viktigere enn det som er normalt siden blant annet referanser til tidligere tilsynskonferanser var et hett stridstema. Møtene her er lukket for NGO-ere, men gruppens overordnede strategi var å stå samlet utad, samt å samarbeide med presidenten for konferansen. Etter vår erfaring, arbeidet Norge først og fremst for å bli oppfattet som konstruktive på møtene i Vestgruppen, og ikke bidra i konfrontasjonen

mot spesielt USA, men også Frankrike og Storbritannia, for å få disse til å akseptere sterkere referanser til tidligere resultater.

Det var gledelig at 7 NATO-land, deriblant Norge, gikk sammen om å legge fram en justert versjon av fjorårets NATO3-papir. Men det er lite nytt i dokumentet og liten fremdrift med hensyn til nedrustning. Man kan spørre seg hvorfor Polen og Spania (som stemte mot

“Norge berører ikke NATOs atomvåpenstrategier eller utplasseringen av amerikanske atomvåpen i flere NATO-land, som av andre kritiseres som spredning av atomvåpen.”

NAC-resolusjonen i FN i høst) kan være med på dette papiret og hvorfor progressive land som Canada og Tyskland ikke ønsker å være med. Hvis Norge vil profilere seg som brobyggere burde første steg være å få med disse to landene.

Med sine ramsalte standpunkter med hensyn til redusert bruk av høyanriket uran i sivil sektor og stans i utviklingen av brenselssyklus-systemer viser den norske regjeringen at de ønsker å satse på å få framdrift på ikke-spredningsområdet. Det er imidlertid tydelig at de ikke synes Norge har like stor handlefrihet på nedrustningsområdet, noe som gjør at det er et språk mellom offisiell norsk politikk og det som det store flertallet av den norske befolkningen faktisk forventer at Norge skal gjøre. Det store trykket

på nedrustningsområdet mangler; de alliansene Norge deltar i (NATO7 og G10) har ikke fått til nok der. Når det ble klart at New Agenda Coalition hadde interne problemer, burde Norge og deres likesinnede ha bidratt til en ny allianse som kunne fylle det mulige tomrommet.

Tonen var imidlertid skjerpet da Norges hovedforhandler Kjetil Paulsen endelig fikk anledning til å legge fram Norges eget arbeidspapir i generaldebatten 18. mai. Presentasjonsinnlegget er tydeligere og mer direkte enn papiret, selv om man ikke heller her nevner noen land ved navn:

- ”Vi støtter ikke argumentet om at nye utfordringer mht spredning gjør våre nedrustningsforpliktelser mindre viktige”, (et argument USA har brukt).
- ”Det er fortsatt ca 25-30 000 atomvåpen i verden”, (et tall USA ikke liker at man nevner).
- ”Nedrustning er mer enn bare en reduksjon i antallet atomvåpen. Vi må også hindre utviklingen av nye typer atomvåpen”, (en utvikling hvor USA leder an).

Det området der Norge fortsatt ligger pinlig lavt i terrenget, er NATO-relaterte spørsmål. Norge berører ikke NATOs atomvåpenstrategier eller utplasseringen av amerikanske atomvåpen i flere NATO-land, som av andre kritiseres som spredning av atomvåpen. Avslutningsvis var Norge særlig krass mot ”noen delegasjoner” og gikk lengst i å plassere ansvaret for fiaskoen hos Egypt og muligens Iran. Det er foreløpig ikke noe som tyder på at norsk UD er særlig kritisk til USA og deres fraværende rolle på konferansen.

NPT action alert 2005

På oppfordring fra IPPNWs hovedkontor tok NLA, i samarbeid med NTA (Nei til Atomvåpen) og Pugwash, en rekke initiativ med tanke på tilsynskonferansen for Ikke-spredningsavtalen (NPT) i New York 2.-27. mai 2005.

Kirsten Osen
Styremedlem, NLA

Arbeidet startet allerede høsten 2004 da vi hadde møter med lederne for utenriks- og forsvarskomiteene på Stortinget. Møtene ble holdt før avstemningen om NAC-resolusjonen i FN. Som kjent stemte Norge og 7 andre NATO-land for resolusjonen. Ifølge utenriksminister Jan Petersen skapte den samlede teksten i resolusjonen et posi-

TV og presse, og han var hovedtaler på et møte i Nobel-salen sammen med statssekretær Kim Traavik, Utenriksdepartementet.

Den 12. april arrangerte vi et åpent møte i Stortinget med Sverre Lodgaard, direktør på NUPI, som innleder og st. rep. Haakon Blankenborg som møteleder. Den 22. april hadde representanter for NLAs styre møte med førstesekretær Ned Nyman og annesekretær David

nå medlem av rådet, var redaktør for en serie policy briefs om NPT-relaterte temaer som finnes på NUPIs webside <http://www.nupi.no/IPS/filestore/PolicyBriefsApril2005.pdf>

NTA, med litt støtte av NLA, hadde rekruttert 144 norske ordførere til kampanjen Ordførere for fred. Fylkesordfører Tore O. Sandvik, Sør-Trøndelag, deltok på ordfører-arrangementene under tilsynskonferansen i New York.

Statssekretær i UD Kim Traavik (til venstre), sammen med senator Douglas Roche fra Canada, under Middle Power Initiative-møtet i Oslo. (Foto: Kirsten Osen)

tivt forhandlingsklima forut for tilsynskonferansen, men det kunne dessverre ikke forhindre sammenbruddet som er beskrevet annet sted i dette nummer.

Den 28. februar 2005 var vi vertskap for en delegasjon fra Middle Powers Initiative under ledelse av senator Douglas Roche, Canada. Fokus var på Ikke-spredningsavtalen og tilsynskonferansen. Delegasjonen hadde møter med statsminister Kjell Magne Bondevik og leder for utenrikskomiteen Thorbjørn Jagland. Roche ble intervjuet av

Richelsoph fra USAs ambassade. Den 26. april var det interpellasjonsdebatt i Stortinget om Ikke-spredningsavtalen og tilsynskonferansen. Interpellanten Thorbjørn Jagland stilte følgende spørsmål til utenriksminister Jan Petersen: "Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at vi får til et best mulig resultat av Tilsynskonferansen, og slik at Ikke-spredningsavtalen styrkes?" (se referat annet sted i dette nummer).

Morten Bremer Mærli, seniorforsker på NUPI, NLAs tidligere styremedlem,

Fra samarbeidsgruppa deltok Stine Rødmyr, nestleder i NTA, og Christin Ormhaug, medlem av NLAs styre, den første uken. De sendte oppdateringer hjem til massemedia og politikere. Her hjemme sendte vi også pressemeldinger til media, ordførerne for fred, og parti-gruppene på Stortinget. Etter konferansen den 3. juni hadde Morten Bremer Mærli en kronikk "Atomvåpenvalget" i Dagbladet om det sørgelige resultatet av konferansen som er beskrevet annet sted i dette nummer.

Stortingets interpellasjonsdebatt

Interpellanten Thorbjørn Jagland (Ap), leder av Utenrikskomiteen, stilte følgende spørsmål til utenriksminister Jan Petersen (H) under Stortingsdebatten 26. april 2005: "Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at vi får til et best mulig resultat av Tilsynskonferansen, og slik at Ikkespredningsavtalen styrkes?"

Kirsten Osen
styremedlem, NLA

I debatten (<http://www.stortinget.no/stid/2004/index.shtml>) deltok ytterligere seks representanter fra hhv Ap, H, SV, Sp og KrF. Det var generell enighet om at Ikke-spredningsavtalen er under press. Ifølge utenriksministeren skyldes dette i all hovedsak tre forhold: At enkelte land forsøker å tillegge seg atomvåpen; at terroristorganisasjoner forsøker å skaffe seg materiale for fremstilling av atomvåpen; og at det er "en utbredt oppfatning" at gjennomføringen av Ikke-spredningsavtalens nedrustningsforpliktelser går for sakte.

Forarbeid

Utenriksministeren redegjorde for Regjeringens forberedelser til tilsynskonferansen. Det er bl.a. holdt en 25-lands konferanse i Oslo med presidenten for den kommende tilsynskonferansen S. Duarte. UD har etablert en kontaktgruppe for drøfting av NPT-spørsmål med bl.a. representanter for samarbeidsgruppa vår. UD har også samarbeidet med noen av de andre NATO-landene som stemte for NAC-resolusjonen i 2004. Ifølge utenriksministeren har den samlende ordlyden i resolusjonen bidradd til et bedre samarbeidsklima foran tilsynskonferansen.

Norges posisjoner

I forkant av konferansen har Norge distribuert et posisjonspapir med satsing på seks hovedpunkter: arbeide for nye nedskjæringer i atomvåpenarsenalene; styrke det internasjonale atomenergibyrådet (IAEA – Norge vil fra høsten sitte i IAEAs styre); hindre nye land i å anrike uran og foredle plutonium; styrke eksportkontrollen (Norge vil fra sommeren overta lederskapet i Nuclear Supplier's Group); arbeide for en avtale som forbyr produksjon av spaltbart materiale for våpenformål; og

arbeide for ikrafttredelse av totalforbud mot kjernefysiske prøver. Utenriksministeren leder den norske delegasjonen til tilsynskonferansen og holder det norske hovedinnlegget.

Atomnedrustning

Debatten viste at det er generell enighet om at Norge under tilsynskonferansen må vektlegge atomnedrustning, med en bedre balanse mellom nedrustning og ikke-spredning. Utenriksministeren sa imidlertid at vi må "håndtere dilemmaet (mellom nedrustning og ikke-spredning) på en slik måte at vi ikke konstruerer eller gir mulighet for unnskyldninger for de landene som på tross av regelverket søker å utvikle kjernevåpen." (Vår anmerkning: Betyr det fortsatt silkehansker overfor atomvåpenstatene?)

Nye typer våpen

Det er generell skepsis til utvikling av nye typer atomvåpen. Som Jagland sa: "Hvis (atomvåpenstatene) fortsetter å lagre sine atomvåpen og utvikle nye, er det et klart signal om at de ser atomvåpen som en viktig del av sin sikkerhetspolitikk, og dermed kan også andre land gjøre akkurat det samme, og da undergraver man hele regimet."

Atomstrategier

Jagland skilte i sin sluttreplikk, noe uklart, mellom å bruke atomvåpen som "politiske våpen", slik atommakene gjør, og å bruke dem til "politiske formål", slik terrorister kan komme til å gjøre. Men han var helt klar i konklusjonen om at det er "veldig viktig å holde fast ved at atomvåpen skal avskaffes. De kan verken brukes til militære eller politiske formål."

SV og KrF var begge klare når det gjelder å redusere atomvåpenenes betydning i sikkerhetspolitikk og forsvarsstrategi. Rise (KrF) slo fast at "Det er

et problem at NATO-land selv bruker atomvåpen som avskrekking. Vi vil at USA skal fjerne sine taktiske atomvåpen fra andre NATO-lands jord." Han pekte også på at atomvåpenstatene ifølge sluttdokumentet fra tilsynskonferansen 2000 er forpliktet til å redusere våpnenes beredskap.

Bjørklund (SV) pekte på at "vi har militære doktriner som gjør oss avhengig av atomvåpen." og "NATO, med USA i spissen, proklarerer ofte sin rett til førstebruk av atomvåpen." Han oppfordret til en sterkere norsk innsats "ikke minst innenfor NATO og knyttet til NATOs strategier for førstebruk av atomvåpen." Også Jacobsen (SV) var klar på at uansett hva som skjer ellers i verden, "la oss sjå kva vi kan gjera på eiga kontinent. Vi kan gå inn og tore diskutere dette med NATO sin atomstrategi internt i NATO. Det kan vere mange moglegheiter for å få til resultat og jobbe internt der." Utenriksministeren gikk imidlertid ikke inn på NATO og atomstrategier.

Våpenmateriale, IAEA, nye atomstater

Flere understreket behovet for et forbud mot produksjon av våpengrad spaltbart materiale. Det var også generell oppslutning om å styrke IAEA. Nord-Korea og Iran som mulige nye atomvåpenstater ble nevnt av flere, i likhet med India, Pakistan og Israel som allerede har atomvåpen og ikke kan bli medlemmer av Ikke-spredningsavtalen uten å oppgi våpnene. Disse problemene mangler realistiske løsninger.

Atomvåpendebatt

Det ble fra flere partier uttrykt tilfredshet med at atomvåpen er blitt satt på Stortingets agenda ved de årlige interpellasjonsdebattene. (Vår kommentar: Disse har enten vært knyttet til ikke-spredningskonferansene eller til ned-

forut for tilsynskonferansen

rustningsresolusjoner i FN, med samarbeidsgruppa NTA, Pugwash og NLA som pådrivere.) Utenriksministeren var fornøyd med den brede enigheten i salen. Han sluttet seg til Hagas (Sp) etterlysning av en aktiv internasjonal debatt om atomvåpenspørsmål, med å si "at vi må sørge for å ha en tilstrekkelig høy profil her hjemme." (Vår kommentar: Da må den bli høyere enn den har vært hittil!)

Utenriksministeren kunne ikke svare på Bjørklunds (SV) spørsmål om hvor langt regjeringen var kommet i arbeidet med et vedtak som Stortinget gjorde i fjor høst, referert i Inst. S. nr. 49 for 2004-2005: "Stortinget ber Regjeringen om å fremme en sak for Stortinget med en enhetlig gjennomgang av på hvilken måte og på hvilke arenaer Norge best kan bidra i arbeidet med nedrustning og ikke-spredning." Han lovet å undersøke saken. (Vår kommentar: Angår dette endelig den stortingsmeldingen samarbeidsgruppa har mast om?)

Stor fare for svulst hos soldater som tjenestegjorde i siste Gulfkrig

Anne Grieg
Rådsmedlem, NLA

Dr. András Korényi-Both var en av de første som publiserte forskning om Gulf-krigs-syndromet. Han deltok selv i den første Gulfkrigen. I august 2004 var hans sønn nylig kommet tilbake fra Irak etter å ha deltatt i det første angrepet fra Kuwait mot Bagdad.

Korényi-Both fortalte (1) at i sønnens avdeling på 20 mann var det 8 som nå hadde maligne svulster.

Dr. András Korényi-Both beskrev allerede i 1997 (2) en sykdomstilstand han betegner som "Al Eskan Disease". Han er sanitetsoffiser og har skrevet flere andre artikler om denne tilstanden som han mener påvirker immunsystemet, og som han oppfatter som forbundet med sandstøv. (3,4,5)

(1) Depleted Uranium Blamed for Cancer Clusters Among Iraq War Vets
http://www.wagingpeace.org/articles/2004/08/15_bollyn_depleted-uranium-blamed-cancer.htm

(2) Korenyi-Both AL, Korenyi-Both

AL, Molnar AC, Fidelus-Gort R. Al Eskan disease: Desert Storm pneumonitis. Mil Med. 1992

(3) Korenyi-Both AL, Korenyi-Both AL, Juncer DJ. Al Eskan disease: Persian Gulf syndrome. Mil Med. 1997

(4) Korenyi-Both AL, Sved L, Korenyi-Both GE, Juncer DJ, Korenyi-Both AL, Szekely A.

The role of the sand in chemical warfare agent exposure among Persian Gulf War veterans: Al Eskan disease and "dirty dust". Mil Med. 2000

(5) Korenyi-Both AL. Al Eskan disease and no gaming please. Mil Med. 2000

Nobels Fredsenter åpnet 11. juni!

Ved åpningen av Nobels Fredsenter i den gamle Vestbanebygningen i Oslo har fredsprisen og fredsprisvinnerene fått et flott ansikt utad. Geir Lundestad, direktør ved Nobelinstituttet og fadder for prosjektet sier at stedet skal bli et levende senter for formidling av fredsprisens idealer og aktuelle konflikter.

Flott beliggenhet i den gamle Vestbanebygningen. Musikere på taket og akrobater fra Sirkus Sapiens krydret åpningssermonien. (Foto: Kjersti Johnsrud)

Kjersti Johnsrud

nestleder NLA

Fredsorganisasjoner og andre aktører vil bli invitert til et utstrakt samarbeid.

Kommunikasjon, det viktigste fredsskapende instrument, uttrykker senterets bærende ide og konsept. Rommene er fylt av fantastiske installasjoner som tar i bruk det ypperste innen lyd, lys og datateknologi. Fredsenteret har kun én museumsgjenstand, medaljen til en av de to prisvinnerne i 1921, nordmannen Christian Lous Lange. Senteret er dynamisk og estetisk sanselig. Her vil alle aldersgrupper la seg imponere. Alfred Nobel, fredsprisens historie samt alle prisvinnerne og deres arbeid presenteres i detalj på spennende måter. I ”den gyldne tunnelen” står vi inne i gullmedaljen og får nøye kjennskap til årets prisvinner.

Åpningsseremonien foran Vestbanebygningen hadde mye fint besøk: fredsprisvinneren fra 2004 Wangari Mathaai, det svenske kongeparet, det norske kongeparet, samt et gledelig oppmøte fra den yngre generasjon med henholdsvis kronprinsesse Victoria, kronprins Haakon og kronprinsesse Mette-Marit. Statsministeren var tilstede, og den norske regjering var også godt representert.

Nobels Fredsenter har som mål å bli en turistattraksjon i Oslo. Med sin flotte beliggenhet, attraktive konsept og viktige tema tror jeg de når sin målsetting om 100.000 besøkende i 2005.

IPPNW får solid presentasjon og reklame via den digitale veggavisen som omtaler alle fredsprisvinnerene. Les mer om senteret på www.nobelpeacecenter.org. IPPNW omtales også på <http://nobelprize.org/peace/laureates/1985>, der finnes til og med et dataspill om nedrustning <http://nobelprize.org/peace/educational/index.html>.

Fred- og helsearbeid i Tromsø

**Heidi Svanøe Hafstad
og Karoline Skogmo,**
NLA-studentgruppa, Tromsø

Ved universitetet i Tromsø var det i februar oppstart på det ukeslange kurset; Peace, Health and Medical-work. Utover uken ble det tatt opp flere interessante og spennende tema og emner. Kurset utfordret vår ellers så realfaglige tankegang, og vi måtte vende nesa mer mot det menneskelige aspektet av medisin, og da spesielt medisin og fredsarbeid. En veldig spennende og etterhvert innlysende kombinasjon. Vi ble konfrontert med ulike skjebner i konfliktområder verden rundt.

Som medisinstudenter mangler vi etter vårt synspunkt mer undervisning i den delen av medisin som går på menneskekunnskap og kulturforståelse. Som fremtidige leger kommer vi til å møte mange ulike skjebner, og vi bør være rustet til å kunne møte disse med respekt og en minimumskunnskap.

Et av kursets tema var en workshop om omskjæring av kvinner. I vestlige land blir denne skikken møtt med avsky og liten forståelse, mens i andre land blir dette akseptert og praktisert av både menn og kvinner. Det er viktig å ikke møte disse kvinnene med fordommer og uttrykk som "kjønnslemlestelse", men heller prøve å forstå den kulturelle bakgrunnen. Kanskje vi på den måten kan oppnå en gjensidig tillit. Samtidig som vi kan jobbe konstruktivt og forebyggende mot at det skjer omskjæring av unge jenter i Norge.

Mange leger drar utenlands for å job-

be, og vår oppfattelse av rollen som helsepersonell i u-land vil antakelig ikke være lik de tanker lokalbefolkningen gjør seg om oss.

Vi ble stilt ovenfor problemstillinger som; hvor mye innblanding kan man tillate seg som helsearbeider i et

“Som medisinstudenter mangler vi etter vårt synspunkt mer undervisning i den delen av medisin som går på menneskekunnskap og kulturforståelse”

fremmed land? Kan man velge side i konflikten? Hvordan kan man hjelpe på best mulig måte, samtidig som man utsetter seg selv for minst mulig fare?

Det er vanskelig å vite hva som er rett å gjøre i de ulike situasjonene man kommer opp i. Selv blant foreleserne var det ulike oppfatninger her.

Uka etter kurset hadde medisinstudentene på 2.året en 4-ukers lang valgfriperiode. Ca halvparten av kullet reiste til land i den tredje verden. Kurset ble en nyttig og spennende ballast vi tok med oss i bagasjen. Kjempeglad for å ha den i slummen i Nairobi, da vi skulle skrive oppgave om kenyanske medisinstudenters arbeid innen "small arms". Vi gjenkjente mange av problemstillingene, og så på dem i et litt annet lys enn vi ville gjort en uke før.

Partikulære effekter av utarmet uran

- Ny teori fra Marion Fulk om uranvåpen og helseskader

Teorien er omtalt i brev av 14. desember 2004 fra Leuren Moret og Marion Fulk ved Berkeley til strålingsbiolog og kjernefysiker Chris Busby i England. Korrespondansen skyldtes at Busby skulle vitne i høyesterett i erstatningssøksmål fra en britisk arbeider som mente utarmet uran på arbeidsplassen hadde gjort hans liv til "a living hell".

Anne Grieg
rådsmedlem, NLA

Biologiske effekter av "utarmet" uran ("Depleted Uran" = DU) kan skyldes uavhengig og /eller synergi-effekt av tre forskjellige virkemåter:

- Kjemisk
- Radioaktiv
- Partikulær

Med partikulære effekter menes i denne forbindelse effekter relatert til partikkelstørrelsen av det skadelige agens. Mest skadelig er *nano-partikler*, definert som partikler med diameter 0,1 mikron eller mindre.

Teorien er omtalt i brev av 14. desember 2004 fra Leuren Moret og Marion Fulk ved Berkeley til strålingsbiolog og kjernefysiker *Chris Busby* i England. Korrespondansen skyldtes at Busby skulle vitne i høyesterett i erstatningssøksmål fra en britisk arbeider som mente utarmet uran på arbeidsplassen hadde gjort hans liv til "a living hell".

Leuren Moret er "geoscientist" og har sin Ph.d. fra studier av atmosfærisk støv fra atombombeprovene. Moret var avhopper og "whistleblower" ved Lawrence Livermore Nuclear Weapons Lab i 1991 da hun meldte fra om vitenskapelig fusk ved Yucca Mountain prosjektet for lagring av atomavfall. Som uavhengig forsker vitnet Moret om utarmet uran ved tribunalet om krigsforbytelse i Afghanistan i 2003 (1) og ved DU-konferansen i Hamburg 2003(2). Hun arbeidet ifjor med en rapport til FNs underkomite for menneskerettigheter, som undersøker illegalitet

ved bruk av uranammunisjon. Moret samarbeider nå med Marion Fulk.

Marion Fulk er "nuclear physical chemist" og var i sin tid med på å utvikle atombomben ved Manhattanprosjektet. Han har i mange år vært forsker ved Lawrence Livermore National Laboratory, men er nå pensjonist. Fulk har årelang erfaring med studier av effekter av eksplosjoner fra ulike typer atomvåpen.

Brevet fra Moret og Fulk (inkl. noter) ble lagt ut på internett i nyttårshelgen av journalisten *Christopher Bollyn* under tittelen "How Depleted Uranium Weapons Are Killing Our Troops" (3). Dette brevet ble omtalt av flere websteder. Noen originalpublikasjon synes foreløpig ikke å foreligge. Vi må derfor gå til annenhånds kilder.

Den undersøkende journalisten *Christopher Bollyn*, som skriver for *American Free Press*, har siden august ifjor skrevet 8-9 artikler om DU der han flere steder har omtalt eller intervjuet Marion Fulk.

Skitne bomber som aerosol ut i atmosfæren

De første våpnene som inneholdt uran, var panserskyts. Det er grunn til å tro at det blir eksperimentert med og stadig utviklet nye typer ammunisjon, raketter og bomber som inneholder ulike former av uran og andre radioaktive stoffer. (4)

I den første av artiklene spør *Christopher Bollyn* om uranvåpen virker på samme måte som en skitten bombe, og Fulk svarer at uranvåpen på enhver måte svarer til beskrivelsen av skitne

bomber.(5) Ifølge Fulk blir over 30 prosent av det DU som avfyres fra kanoner på amerikanske tanks (panserskyts) redusert til partikler med størrelse 0,1 mikrometer eller mindre når granatene treffer målet. Fra store missiler og bomber blir nesten 100 prosent av uranet redusert til radioaktive støvpartikler av mikronstørrelse eller mindre (5). Partiklene kan bli spredd med skiftende vinder og holder seg i atmosfæren til nedbør bringer dem tilbake til jordoverflaten.

Inn i menneskekroppen

Inhalerte partikler av radioaktivt uranoksydstøv vil, avhengig av størrelsen, enten bli sittende i lungene eller føres omkring i kroppen. De minste partiklene kan bli tatt opp i cellene, fortalte Fulk. De vil da påvirke ekspresjonen av DNA i cellene i omgivelsene.

Inhalert DU kan påvirke nøkkelmolekyler og gjøre skade på praktisk talt alt mulig. Dette affiserer kroppen på så mange måter og gir så mange forskjellige symptomer at man foretrekker å betegne dem med forskjellige diagnoser, sa Fulk om den store variasjonen i lidelser som hjemsøker krigsveteranene fra Gulfen.

Partikler i celler og vev

DU består vesentlig av Uran 238 som har halveringstid 4,5 milliarder år. Ved naturlig henfall (decay) av Uran-238-atomet dannes to svært "varme" kortlivete isotoper: først Thorium 234 (halveringstid 24 dager) og deretter Protactinium 234 (halveringstid 1,17 minutter), mens det fjerde trinn i omdanningen er det mer stabile Uran 234 (halveringstid 245 000 år). Samtidig

avgis energi i form av alfa- eller beta-partikler ved hvert trinn i prosessen. Når dette skjer i menneskekroppen, vil uranpartiklene, uansett hvor de er lokalisert, "fyre sine skudd" mot omgivelsene. Uran har naturlig affinitet til fosfor, og uranpartikler vil trekkes mot fosfat-grupper i DNA, mener Fulk. (6)

Thorium 234 har en halveringstid på 24 dager og avgir en betapartikkel med 0,27 millioner elektronvolt når det henfaller til Protactinium 234, som på dette trin har halveringstid på 1,17 minutter. Protactinium avgir så en betapartikkel på 2,19 millioner elektronvolt når det omdannes til det mer stabile Uran 134.

Energien i kjemiske bindinger mellom molekylene i menneskets celler er mindre enn 10 elektronvolt. Naturlig henfall av et enkelt atom i en DU-partikkel internert i menneskekroppen er dermed å ligne med å atombombe nærliggende celler, oppsummerer Marion Fulk.

Fotnoter:

(1) Testimony of Leuren Moret for the International Criminal Tribunal for Afghanistan. Tokyo 2003. <http://afghan-tribunal.3005.net/english/>

(2) The Trojan Horses of Nuclear War. War Uranium Conference 2003 Hamburg Oct 16.-19. http://www.traprockpeace.org/depleted_uranium_hamburg03.html

(3) <http://www.rumormillnews.com/cgi-bin/forum.cgi?read=62203>

(4) Uranvåpen og uranammunisjon se "Uranvåpen . Konsekvenser for helse og miljø. Irak, Afghanistan og Balkan. Bruk av radioaktive prosjektiler og skitne bomber. v/ fysiker Eva Fidjestøl-Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet. ikkff@ikkff.no.

Van Nostrand's Scientific Encyclopedia 5th Edition (1976) p. 1866
TABLE 1. THE URANIUM SERIES

RADIOELEMENT	CORRESPONDING ELEMENT (2)	SYMBOL	RADIATION	HALF-LIFE
Uranium I	Uranium (92)	²³⁸ U	α	4.51 × 10 ⁹ yr
↓				
Uranium X ₁	Thorium (90)	²³⁴ Th	β	24.1 days
↓				
Uranium X ₂ [*]	Protactinium (91)	²³⁴ Pa	β and I.T.	1.17 min
99.87% 0.13%				
↓				
Uranium II	Uranium (92)	²³⁴ U	α	2.48 × 10 ⁵ yr
↓				
Uranium Z	Protactinium (91)	²³⁴ Pa	β	6.66 hr
↓				
Ionium	Thorium (90)	²³⁰ Th	α	7.5 × 10 ⁴ yr
↓				
Radium	Radium (88)	²²⁶ Ra	α	1.62 × 10 ³ yr
↓				
Ra Emanation	Radon (86)	²²² Rn	α	3.82 days
↓				
Radium A	Polonium (84)	²¹⁸ Po	α and β	3.05 min
99.96% 0.04%				
↓				
Radium B	Lead (82)	²¹⁴ Pb	β	26.8 min
↓				
Astatine-218	Astatine (85)	²¹⁸ At	α	2 sec
↓				
Radium C	Bismuth (83)	²¹⁴ Bi	β and α	19.7 min
99.96% 0.04%				
↓				
Radium C'	Polonium (84)	²¹⁴ Po	α	1.5 × 10 ⁻⁴ sec
↓				
Radium C''	Thallium (81)	²¹⁰ Tl	β	1.32 min
↓				
Radium D	Lead (82)	²¹⁰ Pb	β	19.4 yr
↓				
Radium E	Bismuth (83)	²¹⁰ Bi	β and α	2.6 × 10 ⁶ yr
~ 100% ~ 10 ⁻⁶ %				
↓				
Radium F	Polonium (84)	²¹⁰ Po	α	138.4 days
↓				
Thallium-206	Thallium (81)	²⁰⁶ Tl	β	4.23 min
↓				
Radium G (end product)	Lead (82)	²⁰⁶ Pb	None	Stable

* Undergoes isomeric transition (I.T.) to form uranium Z (²³⁴Pa); the latter has a half life of 6.66 hr, emitting β radiation and forming Uranium II ²³⁴U.

Tidligere sovjetolog for Thatcher, Andrew Acland (til høyre), instruerer en av deltakerne.

(5) The real Dirty Bomb http://www.wagingpeace.org/articles/2004/08/06_bollyn_real-dirty-bombs.htm

(6) Depleted Uranium Blamed for Cancer Clusters Among Iraq War Vets http://www.wagingpeace.org/articles/2004/08/15_bollyn_depleted-uranium-blamed-cancer.htm

IPPNW og veien videre

Elefanter i rommet, synkende skip, heftige diskusjoner og store mengder kaffe. Det skortet ikke på engasjementet da delegater fra alle verdenshjørner møttes i London for å diskutere veien videre for IPPNW.

Sveinung Larsen
NLA-studentgruppa, Oslo

Møtet fant sted i London 25. – 27. februar i år. Rammen rundt møtet var åpen. Vi skulle diskutere fritt rundt de utfordringer organisasjonen vil få i fremtiden, og hvordan vi kan imøtegå dette.

Meningen var ikke at diskusjonen skulle munne ut i konkrete forslag eller anbefalinger foreløpig. Det var snarere snakk om å sette i gang en prosess. En prosess som nå er godt i gang, og som i sin tur kanskje munner ut i konkrete forslag for IPPNW i Finland 2006. Med andre ord kanskje et litt vagt utgangspunkt, men da var det og et lykketreff at møtet hyrte inn Andrew Acland som møteleder. Andrew har en fortid blant annet som Sovjetanalytiker for Thatcher og taleskribent for erkebiskopen av Canterbury... Han gikk til verket dag en. Andrew ba møtet først om å beskrive status quo i IPPNW ved hjelp av metaforer. Her dukket mye opp.

Noen mente at IPPNW var å regne som en lekk skip med brukket ror og utendrivstoff, andre ingen var mer moderate og sammenlignet IPPNW med undergrunnssystemet i London. De fleste metaforene pekte entydig i en retning; Et klart behov for å revitalisere organisasjonen. Men hvordan? Det var tema for konferansens siste to dager, hvor vi diskuterte hva som kan gjøres gitt det deprimerende bildet av organisasjonen som metaforene hadde gitt oss.

Elefantene i rommet

Gangen videre var at møtet skulle komme med konkrete forslag på alternative organisasjonsstrukturer for en mer effektiv organisasjon. Disse skulle henges opp som veggaviser og debatteres videre en for en. Her møtte vi på

den største kollektive motbakken, for meningene var mange og talelisten ble raskt fulltegnet. 10 forskjellige organisasjonsstrukturer ble debattert. Noen ble raskt avfeid, mens andre igjen ble gjenstand for heftige diskusjoner. En av de mest kontroversielle var ideen om å revolusjonere IPPNW til å bli en mediefokusert og strømlinjet organisasjon lik Greenpeace eller Medecins sans frontieres. Med andre ord mer av en "task force" organisasjon, raskt tilpassende aktuelle spørsmål internasjonalt og fokusert inn på konkrete kortsiktige prosjekter. Her viste møtet stort engasjement, og diskusjonen begynte for alvor å nærme seg bakevja... Da tok den tidligere sovjetologen Andrew grep. Han sa at alle organisasjoner hadde sine "...elefanter i rommet...", og at han kunne merke flere av de i rommet. Med en gang var det nok flere av oss som stusset litt over dette, men vi skjønte etter hvert at dette et klassisk britisk begrep for den tause kulturen som sitter i veggene i enhver organisasjon og som sjelden blir tatt opp til debatt. Det som bare er slik som det alltid har vært,

og som alle vet om, men som ingen snakker om... Det ble med ett litt taust, men etter hvert var det flere som sa seg enige. Det var flere elefanter i rommet, og kanskje vi skulle begynne å diskutere de først?

Det første skrittet

Etter dette tok diskusjonene en betydelig mer konstruktiv vri. Selv må jeg medgi at jeg ikke alltid syntes at dette møtet var så veldig konstruktivt, men jeg registrerte at flere av de mer durkdrevne IPPNW delegatene var fornøyde. På spørsmål om hvorfor var det flere som nevnte de nå så berømte elefantene i rommet, og at det var på høy tid at vi fikk de opp i lyset. Særlig når man skal pløye ny mark. Flere av de jeg snakket med syntes det første møtet i London lovet godt. Prosessen videre er i alle fall i gang og pågående. Det har den vært siden februar, da det første skrittet ble tatt i London. Det er konsensus om behovet for å revitalisere IPPNW.

Spørsmålet er bare hvordan?

Tidligere sovjetolog for Thatcher, Andrew Acland (til høyre), instruerer en av deltakerne.

From Russia with love

Årets europeiske studentmøte for IPPNW (International Physicians for the Prevention of Nuclear War) ble avholdt i St. Petersburg 21.- 25. april. 80 medisinstudenter fra hele Europa var samlet for å utveksle ideer, møte nye mennesker og sist men ikke minst ha det gøy! Norge stilte sterkt med Sara og Rune fra Oslo, Gard og Kristian fra Trondheim, samt Siri og Sunniva fra Bergen.

Sunniva Nordeide Svello og Siri Kratter Abrahamsen, *NLA-studentgruppa, Bergen*

Russlands vindu mot Europa

St. Petersburg har blitt omtalt som størst i både skjønnhet, tragedie, makt og menneskelig talent. Så sant som sagt! Her støter man på et praktbygg på hvert hjørne, ikke rart mange av dem blir omtalt som: "Just a little palace". Vinterpalasset, Nevskij-prospekt (St. Petersburgs' Champs-Elysees), "The church of spilt blood", St. Peters fort samt de imponerende utsmykningene i undergrunnen var bare noe av det St. Petersburg hadde å by på. Kontrasten til byens forstader var derimot stor, med fattigdom, forurensing og kommunisttidens karakteristiske høye boligblokker.

Security in a New Nuclear Age

Hovedtemaet for konferansen var "Security in a New Nuclear Age", og dette ble tatt opp i form av interaktive seminarer omkring emnet. Seminarene ble holdt av russiske leger og professorer, samt representanter fra IPPNW. NWIP ("The Nuclear Weapon Inheritance Project") er et av studentprosjektene i IPPNW der medisinstudenter reiser rundt til atomvåpenmakter i et forsøk på å informere og skape en dialog med studenter og regjering. I form av skuespill, tankekart og dialog fikk vi mulighet til å lære mer om dette prosjektet.

"Peace through Health" tok opp dagens helseproblem og skjevfordeling av ressurser. Vi så blant annet på WHO's målsetning om "helse for alle" og deres fremdriftsplan. Deretter gikk vi gjennom hvilke faktorer i samfunnet som forbedrer/forverrer innbyggernes helsestilstand.

I "Helse og etnisitet" fikk vi gjennom dialog demonstrert at definisjonen av begrepet "helse" varierer avhenger av nasjonalitet. Dette vanskeliggjør WHO's "Health and development" program. Vil en afrikaners opplevelse av "god helse" samsvar med en europeisk definisjon? Andre temaer tatt opp under workshopene var kjernekraftproblematikk, håndvåpen og landminer.

Seminaret "How to resist the manipulators" ble et humoristisk innslag da det overraskende nok viste seg å være et kurs i selvforsvar (enkelte av oss ble veldig flinke til å simulere epileptiske anfall!).

Av spesielt positive elementer ved konferansen kan nevnes deltakelsen av studenter fra land uten særlig IPPNW-aktivitet de senere år. Vi møtte franskmenn, polakker og italienere, hvorav de sistnevnte sågar påtok seg ansvaret for neste års konferanse på strak arm.

Valg av ny europeisk RSR (Regional Student Representative) fant også sted.

I tråd med den norske delegasjonens stemme, falt valget på Ante Peterson fra Finland.

Sosiale aktiviteter og kulturkarneval

Selv om aktiviteten på dagtid var høy, var alle klar for fest om kveldene.

Fredag var det "Russian Tea party" som vi

fikk erfare inkluderte svært lite te og svært mye russisk vodka! Vi hadde det kjekt lagt ut i de små nattetimer, men var likevel klare til dyst på seminarene neste dag (takket være "det russiske tidsbegrepet" - kl 9.00 vil si kl. 10.00, eller eventuelt en gang det måtte passe).

Konferansens høydepunkt var kulturkarnevalet lørdag kveld, hvor de ulike landene stilte med hver sitt show. Det ble mye dans og sang! Rune og Kristian imponerte med hallingdans, hvor vi i anledning 1905-jubileet utfordret svenskene (Rune hadde for øvrig overbevist resten av Europa om at det var vi som hadde "kvittet oss" med dem) og poengterte at vi nok en gang var svenskene overlegne!

Alt i alt var dette en både lærerik og fornøylig opplevelse! Til neste år setter vi kursen mot Napoli, vi gleder oss!

Helt Halling: Et glisende norsk vinnerlag etter finaleseier over svenskene i motemesterskapet i hallingdans. - Vi har jo ingen Hallingdal, hevder svenskene i et protestbrev.

**Årsmøtereferat
Regnskap 2004
Budsjett 2005
Handlingsplan 2005**

fra Norske Leger mot Atomvåpen

Referat fra årsmøtet 2005

Bergen 12. mars 2005

Før årsmøtet var det faglig program med disse postene:

- Christin M Ormhaug og Nicholas Marsh, Fredsforskningsinstituttet i Oslo (PRIO):
Håndvåpen - en utfordring for helsesektoren
- Klaus Melf, Senter for internasjonal helse, Universitetet i Tromsø:
Utfordringer for medisinsk fredsundervisning

Årsmøteforhandlingene:
14 medlemmer til stede.

1. Valg av møteleder og referent

Kurt Hanevik ble valgt til møteleder. Anne Alvik ble valgt til referent.

2. Godkjenning av innkalling og dagsorden. Godkjent.

3. Referat fra årsmøtet 2004. Godkjent.

4. Regnskap for 2004. Godkjent.

5. a) Årsrapport 2004. Godkjent.

b) Årsrapport 2004, engelsk kortversjon. Godkjent.

c) Årsrapport 2004 for studentgruppene. Godkjent.

6. Lovendring.

Forslag fra styret om at antallsbegrensningen for Rådet i § 6 i foreningens lover utgår.
Enstemmig vedtatt.

7. Målsetting og handlingsprogram for årsmøteperioden 2005 – 2006. Det utsendte forslaget ble godkjent. Leder i samråd med referenten får fullmakt til enkelte tilføyelser/presiseringer ut fra diskusjonen på møtet.

8. Budsjett 2005

Enstemmig vedtatt med små justeringer. Årsmøtet gir styret fullmakt til å revidere budsjettet dersom viktige forutsetninger endrer seg.

9. Valg av leder og styre

Leder: Tordis Sørensen Høifødt enstemmig gjenvalgt.

Styremedlemmer: Gjenvalg: Kjersti Johnsrud (ønsker avløsning som nestleder), Ingvild Fossgard Sandøy (fortsetter som kasserer), Bjørn Hilt, Anne Alvik, Klaus Melf (ønsker avløsning som redaktør av hjemmesiden), Christin M Ormhaug, Per Wium.

Carl Birger Alm, Viggo Hansteen og Morten Bremer Mærli ønsker å tre ut av styret. Nytt styremedlem: Cecilie Bredrup.

Gjenstående konstituering (bl.a. nestleder) skjer i styremøtet 30. mars 2005.

Studentgruppene velger selv sine representanter til styret.

10. Valg av valgkomité

Kurt Hanevik, Kirsten Osen, Otto Steinfeldt Foss.

11 Oppnevning av revisor

Nord-Norsk Revisjon gjenoppnevnes.

NLA: REGNSKAP 2004

<u>INNTEKTER</u>	Budsjett 2004	REGNSKAP 2004	REGNSKAP 2003	Noter
Medlemskontingent	210 000	218 100	203 129	
Bidrag UD	278 500	195 000	178 500	1
Per Ringnes fond	5 000	2 445	208 637	2
Div bidrag/støtte	0	7 000	5 039	3
Diverse inntekter	3 000	6 665	9 682	4
Sum	496 500	429 210	604 987	
<u>UTGIFTER</u>	BUDSJETT 2004	REGNSKAP 2004	REGNSKAP 2003	
Medlemsblad	70 000	51 334	83 826	5
Medlemsarkiv	16 000	25 937	5 842	6
Drift kontor	15 000	3 975	3 796	
Drift studentgrupper	25 000	15 000	0	
Telefon/fax	30 000	18 846	18 636	7
Reiser styret	61 500	8 212	26 501	8
Prosjekter	120 000	196 211	98 569	9
Drift hjemmeside	20 000	17 968	19 307	
Medlemsavgift IPPNW og andre'	30 000	24 481	26 244	10
Lønn sekretær	100 000	0	0	
Støtte til andre org	0	15 821	17 936	11
Revisjon	9 000	7 812	8 308	
Diverse utgifter	0	398	3 012	12
Sum	496 500	385 994	311 977	
(Års)resultat	0	43 216	293 010	

BALANSE

<u>Eiendeler</u>	<u>Pr 31.12.04</u>	<u>Pr 01.01.04</u>	
Driftskonto Spareskill. b.	136 182	108 128	
UD-konto Sparesk. b.	7 271	1 606	1
Støttekonto Sparesk.b.	51 356	44 305	
Per Ringnes Fond	219 175	216 730	
Banco fond	10 000	10 000	13
Sum eiendeler	423 984	380 768	

<u>Gjeld og egenkapital</u>	<u>Pr 31.12.04</u>	<u>Pr 01.01.04</u>
Sum gjeld	0	0
Egenkapital 0101	380 769	87 759
Under/overskudd	43 216	293 010
Egenkapital	423 985	380 769
Sum gjeld og egenkapital	423 985	380 769

Noter til regnskapet 2004

1. Fra UD har vi fått: 50.000 i driftsstøtte, 95.000 til drift medlemsblad/hjemmeside og 50.000 til Beijingkongress. 27048 var pr 31.12.2004 ikke brukt opp fordi medlemsblad nr 3/2004 var forsinket.
2. Renteinntekter Per Ringnes Minnefond.
3. Div bidrag/støtte: 1000 kr innsamlet til NLA og 6000 kr til IPPNW fra medlemmer. Gaven til IPPNW ikke sendt videre før årsskiftet.
4. Diverse inntekter: 1370 i overskudd fra jubileum 2002 overført fra egen konto, 2495 i utbetaling fra Banco, 158 i renteinntekter (renter Per Ringnes Minnefond holdt utenfor) og 2642 er tilbakebetaling fra Høibråten etter dobbel betaling av kongressavgift og hotell.
5. Utgifter til produksjon, trykking og utsending av 2 nummer av medlemsbladet. Nr 3/2004 forsinket, ikke regning på dette før årsskiftet.
6. Utgifter til utsendelse fakturaer og årsavgift medlemservice
7. Utgifter til telefonstyremøter
8. Styreiser: Reiser til årsmøte i mars
9. Prosjekter: Reiser og andre utgifter knyttet til NLAs utadrettede virksomhet
10. Medlemsavgift til IPPNW og Norges Fredsråd (betalt for 2004 og 2005)
11. Støtte til andre organisasjoner: 1000 til Ungdom mot atomvåpen, 8821 til drift europeisk visepresident IPPNW, 5000 til Fredsfilmpriisfondet, 1000 til Vanunuaksjon
12. Diverse utgifter: Blomstergave
13. Vår beholdning i Banco fonds bokføres med innskutt kapital, kr 10.000, så lenge vi ikke realiserer evt tap/gevinst

BUDSJETT 2005 (vedtatt årsmøte 12.3.05)

INNETEKTER	Budsjett 2005
Medlemskontingent	235 000
Bidrag UD	300 000
Per Ringnes fond	3 000
Div bidrag/støtte	5 000
Diverse inntekter	0
Sum	543 000
UTGIFTER	BUDSJETT 2005
Medlemsblad	100 000
Medlemsarkiv	31 000
Drift kontor	5 000
Drift studentgrupper	20 000
Telefon/fax	20 000
Reiser styret	25 000
Prosjekter	164 000
Drift hjemmeside	10 000
Medlemsavgift IPPNW og andre'	30 000
Lønn redaktører&webmaster	60 000
Støtte til andre org	0
Info- og undervisn materiell	42 000
Hiroshimaseminar	27 000
Revisjon	9 000
Diverse utgifter	0
Sum	543 000
(Års)resultat	0

Målsetting og handlingsplan for årsmøteperioden 2005-2006

Norske leger mot atomvåpen (NLA)

Vedtatt på årsmøtet i Bergen 12. mars 2005

1. Generelt

NLA skal ifølge målsettingen informere om faren ved bruk av atomvåpen og om de medisinske virkninger av slik bruk. NLA skal videreutvikle sin strategi for å møte det akutte behovet for å forhindre bruk av atomvåpen og trussel om slik bruk, og kan arbeide både på pasifistisk og ikke-pasifistisk grunnlag. NLA skal holde seg orientert om atomvåpenspørsmål i nasjonale og internasjonale fora (regjering, storting, nedrustnings-konferansen i Genève, ikke-spredningsprosessen, NATO) og ta initiativ overfor myndighetene og media. NLA bør også ha kompetanse når det gjelder medisinske virkninger av radioaktivitet mer generelt og av biologiske og kjemiske våpen.

NLA vil også engasjere seg i andre spørsmål om fred, nedrustning, menneskerettigheter og miljø.

2. Rådet

Årsmøtet 2005 vedtok at begrensningen av antallet rådsmedlemmer oppheves. Styret skal sammenkalle rådet minst en gang i løpet av året. Rådet skal holdes orientert om foreningens arbeid.

3. Studentgrupper

NLA har studentgrupper ved alle de fire medisinske fakultetene. Studentgruppene og deres medlemmer spiller en vesentlig rolle for foreningens drift og framtid. Ved siden av egne aktiviteter som ofte er noe bredere enn NLA's virksomhet, bør studentene fortsatt delta på alle plan i foreningen. Styret bør overveie særskilte initiativ for å beholde og videreutvikle studentgruppene. Studenter fra NLA deltar aktivt i Nuclear Weapons Inheritance Project (NWIP).

Det er inngått en intensjonsavtale mellom NLA og IFMSA der organisasjonene forplikter seg til mer formalisert samarbeid.

Forslaget innebærer nærmere kontakt med IFMSA-gruppene som finnes i alle universitetsbyene, etter mønster fra andre land der IPPNW-studenter ofte sitter i IFMSAs Standing Committee on Refugees and Peace (SCORP). IFMSA-studenter bør også kunne delta i NLAs aktiviteter/møter. Det er viktig bl.a. for rekruttering av ferdige leger til NLA.

Styret vil vurdere bistand til studentgruppene med henblikk på rekruttering av nye studenter til NLA.

4. Medlemsverving

Det må satses mer på verving av nye medlemmer og på å beholde de gamle, både studenter og leger. Det er et mål å øke antallet medlemmer. Det vil bli arbeidet med oppdatering av medlemsarkivet, bl.a. med ajourføring av adresselister. Det vil bli vurdert når ikke-betalende medlemmer skal strykes fra medlemslisten.

5. Medlemsbladet

Det planlegges tre nummer, sommer 2005, høst 2005 og vår 2006. Trygve Berge, student Oslo overtok redaktøransvaret fra nr. 3/04. Det er ønskelig at redaksjonen består av minst to for å kunne fordele arbeidet.

6. Hjemmesiden

Hjemmesiden er godt besøkt og vil bli løpende oppdatert. Utvalgte artikler fra medlemsbladet, fakta-ark og annet aktuelt stoff bør i enda større grad legges ut på hjemmesiden. Redaksjonen/fagredaktøren har ansvar for videreutvikling og oppdatering, men også andre kan og bør bidra.

7. Atomvåpenpolitikk

NLA fortsetter samarbeidet med Nei til atomvåpen, Fredsrådet og Den norske Pugwash-komité for atomvåpennedrustning. Vi skal bl.a. arbeide for endring av NATOs atomvåpenstrategi, styrking av Ikke-spredningsavtalen, motstand mot opprustning av verdensrommet, og tilslutning til nedrustningstiltak i FN, spesielt New Agenda Coalition. NLA må fortsatt ta initiativ overfor politikere og andre der det er behov. NLA vil støtte aktivt opp om IPPNWs kampanjer. Første ledd i denne kampanjen er å sikre framskritt ved tilsynskonferansen for NPT i New York i 2005. NLA vil arbeide for å få flest mulig norske ordførere til å slutte seg til kampanjen Mayors for Peace. NLA vil være representert blant andre NGO'er i New York i 2005. NLA skal også så langt råd er delta i IPPNWs internasjonale dialogseminarer i atomvåpenstatene.

Det vil bli et økt fokus på samarbeid i Europa, og NLA vil gjennom Bjørn Hilt som europeisk visepresident bidra aktivt i dette.

8. Dialogue with decision makers

NLA deltar i et samarbeid med de andre nordiske foreningene for å videreføre IPPNW-programmet med årlige dialogseminarer med myndighetene i atomvåpenstatene og NATO. Det er også i 2005 søkt UD om midler til dette samarbeidet.

9. Nuclear Weapons Inheritance Project (NWIP) and Peace through Health (Medisinsk fredsarbeid)

Styret og studentgruppene skal fortsette arbeidet med å få utdanning om menneskerettigheter og konfliktløsning implementert i de medisinske studieplaner. Studentene deltar også i et internasjonalt studentsamarbeid (NWIP) med undervisning om atomvåpenspørsmål i forbindelse med dialogseminarene og ellers.

10. Seminar som markerer 60 år siden atombombene over Hiroshima og Nagasaki

NLA vil sammen med menneskerettighetsutvalget i Legeforeningen arrangere et seminar høsten 2005 i forbindelse med markeringen av 60 år siden atombombene over Hiroshima og Nagasaki. Styret vil også vurdere en markering av selve 60-årsdagen 6. august for atombomben over Hiroshima.

11. Depleted Uranium (DU)

Styret har nedsatt en liten arbeidsgruppe som går gjennom litteraturen og vurderer dokumentasjon av helseskader.

12. Andre møter

Studenter fra NLA vil delta på det europeiske studentmøtet i St. Petersburg våren 2005. NLA vil delta på det europeiske IPPNW-møtet i Marseille i november 2005.

NLA bør også delta på andre nasjonale og internasjonale møter om fred og nedrustning.

13. Informasjonsstrategi

Det skal i 2005 skje en oppdatering av eksisterende faktaark og utarbeiding av nye om håndvåpen, fredsmedisin, atomterrorisme og medisinske konsekvenser av radioaktiv stråling. Det er startet et arbeid for å lage nytt informasjonsmateriell. Kontakten med media bør forsterkes, spesielt kontakten med særlig interesserte journalister. Det satses også videre på artikler og annen informasjon i medisinske tidsskrifter, spesielt Tidsskrift for Den norske lægeforening. Styret skal utarbeide ny informasjonsbrosjyre og undervisningsprogram om helseeffekter av atomvåpen og aktivt distribuere det til medlemmer og andre interesserte.

14. Per Ringnes minnefond

NLA har fra 2003 overtatt midlene i Per Ringnes minnefond og disse midlene skal forvaltes etter omforente regler.

15. Samarbeid med Banco fondsforvaltning

NLA fortsetter samarbeidet med Banco fondsforvaltning som etter sparernes ønske gir en del av utbyttet til NLA.

Retur til:
NLA v/ Cecilie Bredrup
Postboks 50 Kronstad
5819 Bergen

Neste manusfrist: 1. november 2005

*Norsk avdeling av International Physicians
for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)*